

3. Poročilo o družbeni odgovornosti

3.1. Odgovornost do zaposlenih

»Družbena odgovornost pomeni nenehno zavezanost podjetja k etičnemu vedenju, ekonomskemu razvoju, izboljševanju kakovosti življenja zaposlenih, njihovih družin, lokalne skupnosti in družbe nasploh.«

(Vir: World Business Council for Sustainable Development, spletna stran www.wbcsd.ch).

Lizbonska strategija, s katero je Evropska unija opredelila konkurenčnost in dinamičnost gospodarstva, hkrati zahteva povečano socialno varnost ter skrb za varstvo okolja. Te zahteve pa je v družbah mogoče izpolniti le, če je koncept družbene odgovornosti vgrajen v strategijo poslovanja družbe.

Skupina Gorenje se zaveda odgovornosti za svoje aktivnosti, ki vplivajo na ljudi ter ožje in širše okolje, vključno z naravnim okoljem, zato k družbeni odgovornosti pristopa načrtovano in odgovorno. Na osnovi temeljnih načel pri uresničevanju družbene odgovornosti - poštenega in enakopravnega obravnavanja zaposlenih, etičnega in poštenega poslovanja, spoštovanja temeljnih človekovih pravic, pozitivnega odnosa do ožje lokalne in širše skupnosti ter odgovornega ravnanja z okoljem - so opredeljena ključna področja družbene odgovornosti Skupine.

Število in izobrazbena struktura zaposlenih

Konec leta 2004 je bilo v Skupini zaposlenih 9.568 ljudi, od tega v Gorenju, d.d., 5.600. Izobrazbena struktura zaposlenih se iz leta v leto

izboljšuje. Kljub pretežnemu zaposlovanju v proizvodne programe se znižuje delež zaposlenih brez strokovne izobrazbe, povečuje pa se delež s poklicno, srednješolsko, višjo in visoko izobrazbo.

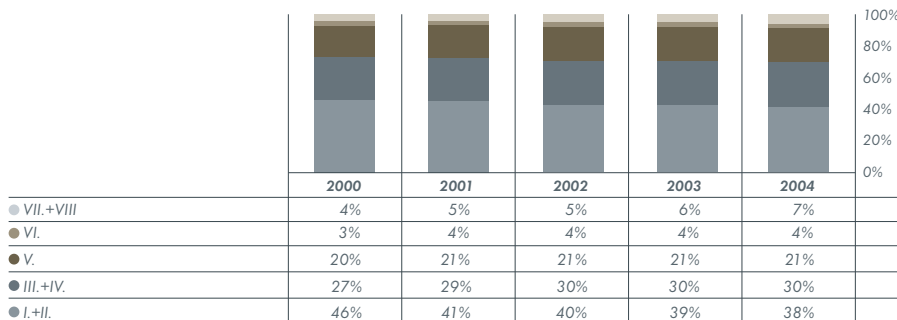
Število zaposlenih po divizijah

Divizija	Na dan 31.12.		Povprečje	
	2004	2003	2004	2003
Divizija gospodinskih aparatov	7.206	7.092	7.147	6.821
Divizija notranje opreme	1.215	1.228	1.227	1.243
Divizija toplotne in strojne opreme	694	666	689	653
Divizija storitev	364	361	354	352
Divizija energetike in varstva okolja	89	80	86	77
Skupaj	9.568	9.427	9.503	9.146

Stopnja strokovne izobrazbe na dan 31.12.2004

	2004	2003
I.	3.082	3.093
II.	558	537
III.	316	315
IV.	2.551	2.529
V.	2.053	2.008
VI.	384	376
VII.	573	531
VIII.	51	38
Skupaj	9.568	9.427

Gibanje izobrazbene strukture

Skrb za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

Pri sprejemanju izzivov globalnega okolja Skupina Gorenje vzpostavlja ustrezne odnose z zaposlenimi in zunanjimi partnerji tudi na način, da v vsa področja izobraževalne dejavnosti vgrajuje koncept učečega se podjetja. Z izobraževalno dejavnostjo se redno vzpodbuja napredek zaposlenih z vidika osebnega razvoja ter razvoj ključnih zmožnosti zaposlenih z vidika, kaj zmorejo, kaj znajo, kaj si želijo ter kaj menijo, da je prav.

Z razvejanim izobraževanjem in usposabljanjem, z višanjem formalne izobrazbe ter štipendiranjem se želi ustvarjati, pridobivati, prenašati in prilagajati

znanje strateškim potrebam. Na drugi strani pa se z ustreznimi povezavami z akademsko sfero načrtno uvaja kultura sprememb, ki temelji na znanju, podjetnosti in inovativnosti.

V letu 2004 se je v Gorenju, d.d., izobraževalo 7.246 sodelavcev, ki so opravili 86.949 ur v tečajih, seminarjih, posvetih ter z usposabljanjem na delovnem mestu. Večina izobraževanja (75 %) je potekala izven delovnega časa, s tem pa so zaposleni še enkrat dokazali, da so se voljni učiti in hitreje prilagajati novim zahtevam poslovanja. Z izobraževanjem se je dokazalo, da učenje pospešuje ustvarjanje inovacij, novih poti v proizvodnji, novih možnosti na trgu in zadovoljevanje vedno novih potreb kupcev.

Kazalci procesov izobraževanja - funkcionalno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih	Gorenje, d.d.
Število zaposlenih	5.543
Letno število zaposlenih, vključenih v izobraževanje in usposabljanje	2.757
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje in usposabljanje	49,7%
Letno število ur izobraževanja in usposabljanja	86.949
Povprečno število ur izobraževanja in usposabljanja na zaposlenega	15,7
Povprečno število ur izobraževanja in usposabljanja vodilnih in vodstvenih kadrov	31,6
Letno število vseh udeležencev izobraževanja in usposabljanja	7.246
Povprečno število ur izobraževanja in usposabljanja na udeleženca	12

Vsebinska izobraževanja zaposlenih

● Strokovno usposabljanje	30,0%
● Računalništvo in informatika	6,0%
● Tuji jeziki	22,0%
● Funkcionalno usposabljanje na področju vodenja	8,0%
● Funkcionalno usposabljanje na področju komunikacijske spretnosti	3,0%
● Funkcionalno usposabljanje na področju varstva in zdravja pri delu	21,0%
● Funkcionalno usposabljanje na področju kakovosti in ravnanja z okoljem	10,0%

85 % vseh izobraževanj je bilo organiziranih znotraj Skupine v lastnih učilnicah, od tega 65 % s programi in vsebinami, ki so avtorsko delo naših strokovnih sodelavcev. Na ta način skrbimo za prenos znanj znotraj Skupine in zmanjšujemo stroške organizacije in izvedbe.

Štipendiranje še vedno predstavlja pomemben vir pridobivanja kadrov.

Skrb za mlade in perspektivne kadre

Štipendiranje ostaja še naprej domena Skupine, saj se z zaposlitvijo deficitarnih kadrov način vlaganja v kadre obrestuje. Na V. stopnji se trenutno izobražuje 33 štipendistov, na dodiplomski stopnji pa 85. Delež študentov, ki se šolajo na tehniških usmeritvah, je 75,4-odstoten, saj so te usmeritve deficitarne.

Skupina že več let uspešno sodeluje z različnimi izobraževalnimi ustanovami. V letu 2004 je organizirala ekskurzije in prireditve, katerih namen je bila podpora šolstvu v smislu iskanja mladih perspektivnih strokovnih kadrov. Svoja vrata, s strokovnimi predstavitvami, so v Gorenju odprli osnovnošolcem, dijakom in študentom, ki so se odločili za naši proizvodnji sorodne poklice. Ker je Gorenje, d.d., sodelovalo v okviru Konzorcijskega magistrskega študija managementa, Univerza Ljubljana, Ekonomska fakulteta, CISEF, v katerega je vključenih pet sodelavcev, je gostilo 30 njihovih slušateljev. Izpeljali smo tudi akcije kadrovske informativnega značaja.

Razvoj kadrov

Glavna funkcija razvoja kadrov je ugotavljanje posameznikovih prednosti, želja in ambicij ter razvijanje le-teh v skladu z njegovimi cilji in cilji Gorenja. Temeljno orodje razvoja kadrov v Skupini Gorenje je Managerska akademija Gorenja, ki je postala del tradicije skupine. Program je namenjen razvoju perspektivnih sodelavcev, da bi v prihodnosti lahko zavzeli vodstvene ali vodilne strokovne položaje. V letu 2004 je v Managerski akademiji zaključilo šolanje 27 slušateljev 16. generacije s predstavitvijo poslovnih načrtov.

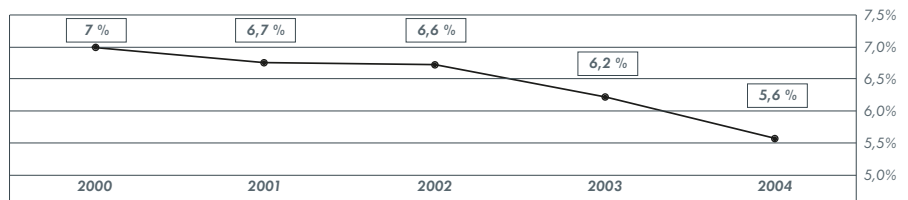
Merjenje organizacijske kulture in klime v Skupini Gorenje

Vsako podjetje ima svojo lastno organizacijsko kulturo in pripadajoče vrednote. Kultura so predvsem vidne stvari: simboli, junaki, rituali in načini, kako dojemati samega sebe, medtem ko so vrednote skriti dejavniki, nevidne dimenzije. Skupina je na poti do uspeha utrdila vrsto vrednot, katere so zaposleni prevzeli in se z njimi poistovetili. Z željo ugotoviti, katere so tiste vrednote, ki jih delavci zaznavajo ter si jih želijo v prihodnje, smo v letu 2004 izvedli merjenje organizacijske kulture in njene kulturne dimenzije v obliki anketiranja. Rezultati ankete so pokazali, da med vsemi vrstami organizacijskih kultur prevladuje kultura dosežka, v kateri je v ospredju vizija organizacije in njeni cilji. Temeljne vrednote delavnosti, medsebojnih odnosov, pripadnosti in uspešnosti so skupne vsem in so jasno opredeljene. Poudarek je na skupinskem delu, kjer daje vsak posameznik prispevek s svojega področja. Posamezniki so predani organizaciji in delu. V prihodnje si želijo zaposleni visoko izraženo kulturo dosežkov, z željo, da bi se še v večji meri poudarjali medsebojni odnosi ter medsebojno zaupanje in razumevanje.

Zdravstveno varstvo zaposlenih

Zdravje človeka je odvisno od bioloških, psiholoških in socialnih dejavnikov, ki se med seboj prepletajo in imajo močan medsebojni vpliv. Glede na raziskave je zdravje v samem vrhu vrednot, kar pa ne pomeni, da se v resnici obnašamo tako, kot da je zdravje največja vrednota. Zdravje oziroma bolezen zaposlenih se običajno prikazuje z deležem bolniške odsotnosti. Gibanje bolniške odsotnosti v zadnjih letih v družbi Gorenje, d.d., je prikazano v naslednjem grafu:

Gibanje bolniške odsotnosti od leta 2000 do 2004 v Gorenju, d.d., (ure bolniškega dopusta v primerjavi z urami rednega delovnega časa).

Postopno zniževanje bolniške odsotnosti je rezultat ukrepov in aktivnosti za znižanje le-te ter večletne kontinuirane skrbi za zaposlene ter njihovo dobro počutje. Ker je zdravje postavljeno kot vrednota zelo visoko, smo pred leti pričeli na podlagi presoje ocene tveganj z zdravstveno-preventivnimi programi, ki so imenovali z delovnim naslovom »Programi za prijazno delovno okolje«. V takšne izobraževalne programe je bilo vključenih 767 delavcev.

Krepitev socialne varnosti zaposlenih z dodatnimi zavarovanji

Družbe Skupine Gorenje sodijo med družbe, ki svojim zaposlenim zagotavljajo visoko raven socialne varnosti. Pomembna vidika zagotavljanja oziroma povečevanja socialne varnosti zaposlenih sta tudi dodatno prostovoljno kolektivno pokojninsko zavarovanje in dodatno zdravstveno zavarovanje. Z izvajalci teh zavarovanj smo sklenili krovno pogodbo, ki je za zaposlene ugodnejša, hkrati jih z delnim sofinanciranjem zavarovalnih premij vzpodbujamo, da se vključujejo vanje. V dodatno zdravstveno zavarovanje je trenutno vključenih več kot 80 % zaposlenih, v prostovoljno kolektivno dodatno

pokojninsko zavarovanje pa skoraj 70 % vseh zaposlenih. Usmeritev Skupine Gorenje pri dodatnih zavarovanjih je ustvariti pogoje za ustrezno socialno varnost in s sofinanciranjem pomagati tistim, ki želijo za svojo socialno varnost narediti nekaj tudi sami.

Skrb za varno in zdravo delo

Število poškodb in izračun pogostosti in resnosti daje objektivno sliko o stanju na področju zagotavljanja varnega in zdravega dela v obdobju med leti 2000 in 2004. V letu 2004 smo na podlagi analiz ugotovili, da je v strukturi delovnih nezgod po delovni dobi udeleženih 70 % zaposlenih, ki so delali na delovnem mestu do škodnega dogodka od 1. do 4. leta. Zaradi tega se je, poleg že utečenih sistemskih interdisciplinarnih aktivnosti, pripravila dodatna sistemska rešitev praktičnega uvajanja zaposlenih za pravilno in varno delo, v letu 2005 jo bomo v celoti uvedli v vsa delovna okolja. Z namenom varnostnega oza-veščanja in spoznavanja z oceno tveganja ter z njo povezanimi programi varstvenih ukrepov je bilo v letu 2004 v izobraževanja vključenih 3.300 zaposlenih.

Prikaz števila poškodb
v družbi Gorenje, d.d.

	2000	2001	2002	2003	2004
Število poškodb na 1 mio opravljenih delovnih ur	31	33	34	30	31

Na področju požarne varnosti smo na podlagi ocene požarne ogroženosti vse objekte opremili z aktivnimi sistemi protipožarne zaščite, zgradili smo centralni rezervoar požarne vode s črpališčem in primarni razvod za aktivni brizgalni sistem protipožarne zaščite. Z aktivnim sistemom protipožarne zaščite smo opremili tudi tri proizvodne objekte. Sistemi so povezani v varnostno informacijsko omrežje, katerega središče je v dežurni službi poklicne gasilske enote (PGE) Gorenja, d.d.

Zmanjšanje števila intervencij je bilo v zadnjem obdobju občutno, saj so zaposleni spoznali, da lahko s pravilnim izvajanjem delovnih postopkov in upoštevanjem požarnega reda preprečijo dogodke, ki bi lahko prerasli v resne požarne dogodke. Nadaljevali smo načrtovane aktivnosti na področju preventivnega delovanja delavcev v PGE. Poleg dnevnih preventivnih pregledov delovnih okolij smo uvedli sistem mesečnih požarnovarnostnih presoj proizvodnih objektov, ki je bil nadgrajen z uporabo termovizijske kamere. Izdelali smo načrte gašenja za lokacije, kjer je povečana požarna ogroženost; cilj je priprava taktičnega načrta gašenja za vsak objekt v družbi Gorenje, d.d.. Velika pozornost je bila namenjena preventivnemu usposabljanju zaposlenih, saj je bilo v 165 tečajih udeleženih 3.354 zaposlenih.

Komuniciranje z zaposlenimi

Cilj internega komuniciranja je omogočiti zaposlenim njihovo socializacijo, izobraževanje, usposabljanje in dvig podjetniške kulture ter motiviranje zaposlenih za njihovo delovanje in ustvarjalnost pri delu. Gorenje v okviru notranjega komuniciranja izdaja več publikacij, ki so namenjene zaposlenim, upokojujencem in družinskim članom, poslovnim partnerjem, lokalnemu okolju, medijem idr. To so naslednje publikacije:

- bilten Črno na belem, ki redno izhaja ob četrtek in je namenjen samo zaposlenim,
- časopis Pika na G, ki je namenjen zaposlenim ter upokojujencem, delničarjem, poslovnim partnerjem ter organizacijam lokalne in državne družbene skupnosti ter
- novo elektronsko glasilo.

Večja pozornost posameznim sodelavcem in družbam v tujini, povzetki tekstov v angleškem jeziku, sprememba oblikovne zasnove, večji obseg slikovnega materiala v časopisu Pika na G in uvedba elektronskega glasila, ki omogoča dvosmerno komunikacijo, so v lanskem letu bistveno prispevali k večji kakovosti internega komuniciranja v Skupini Gorenje.

3.2. Odgovornost do uporabnikov izdelkov in storitev

Skrbi za oblikovno odličnost, nizko porabo električne energije, tiho delovanje in optimalne funkcionalne rešitve se pridružuje tudi skrb za varnost uporabnika.

Zagotavljanje varnosti izdelkov

Strokovnjaki v Gorenju preko nacionalnih tehničnih odborov sledijo razvoju mednarodnih in regionalnih ter tudi razvoju posameznih nacionalnih standardov s področja varnosti električnih gospodinjskih in podobnih aparatov, plinskih aparatov in standardov s področja elektromagnetne združljivosti. Pridobljeno znanje in dolgoletne izkušnje so nam v pomoč pri načrtovanju novih izdelkov. Posamezni sestavni deli in sklopi morajo ustrezati zahtevam navedenih standardov, preden dobijo dovoljenje za vgradnjo v končni izdelek. Nove izdelke pred vstopom na trg preverijo v uglednih tujih in domačih inštitutih z mednarodnim ugledom, ki izdajo ustrezna poročila o preizkusih in certifikate. Varnost vsakega izdelka se preverja že med samo proizvodnjo in nato še po zaključeni proizvodnji v za to usposobljenih in opremljenih laboratorijih.

Zagotavljanje okolju prijaznih izdelkov in storitev

V času, ko postaja varstvo okolja družbena prioriteta, je razumljivo, da je potrebno tudi proizvodnjo in njene učinke, torej izdelke in storitve, izdelovati in izvajati na okolju in uporabniku prijazen način. To v Gorenju dosegamo z izdelki, katerih visoka tehnološka raven izdelave zagotavlja nižjo porabo energentov (A in A+ energijski razredi izdelkov) in življenjsko pomembnih elementov, kot je voda (varčni pralni in pomivalni aparati), njihova sestava pa znižuje vsebnost okolju škodljivih snovi na ali pod dovoljeno raven ali

pa jo v celoti izločuje (okolju prijazni sistemi hlajenja v hladilnih aparatih).

Izpolnjevanje jamstvenih in servisnih obveznosti

S prodajo slehernega izdelka in z izvajanjem sleherne storitve se Gorenje zavezuje, da bo kupcu v času trajanja zakonske obveznosti zagotavljanja servisnih storitev, le-te izvajalo strokovno, hitro in z najnižjimi mogočimi stroški za kupca. In še več: pri svojem delovanju Gorenje presega zakonske okvire in kupcu nudi servisiranje izdelkov tudi izven zakonskih okvirjev, ki so za nas kot proizvajalca zavezujoči. S tem neposredno uresničujemo osnovna načela upravljanja odnosov s kupci, ki so vse pomembnejši element prodaje in razlikovanja proizvajalcev ter prodajalcev naših izdelkov.

3.3. Odgovornost do ožje in širše družbene skupnosti

Skupina Gorenje se povezuje s širšim in ožjim okoljem tudi s sponzorstvom in donacijami. V tem okviru je družba v letu 2004 delovala na področjih kulture, šolstva in znanosti, športa ter na humanitarnih področjih.

Na področju kulture smo sodelovali pri izvedbi Herbersteinskih Literinih srečanj slovenskih književnikov; sponzorirali smo festival klasične glasbe Skupina Brežice, sponzorirali smo kulturne dogodke v Cankarjevem domu v Ljubljani, prispevali za izvedbo razstave ob 50. letnici Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec, sponzorirali smo razstavo Rojstni list slovenske kulture v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani ter Bienale industrijskega oblikovanja – BOI 19. Več let podpiramo tudi delovanje mednarodno uspešnega Mešanega pevskega zbora Gorenje, poleg tega pa smo v Gorenje-

vi galeriji organizirali tudi več slikarskih in kiparskih razstav.

Na področju športa smo generalni sponzor zelo uspešne nordijske reprezentance Smučarske zveze Slovenije in Rokometnega kluba Gorenje.

Na področju šolstva že več let podpiramo srednješolski center v Velenju in glasbeno šolo Frana Koruna Koželjskega v Velenju, poleg tega pa smo tudi soustanovitelji Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana na inštitutu Jožef Stefan.

Na humanitarnem področju sodelujemo z različnimi humanitarnimi ustanovami, tako na zdravstvenem in socialnem področju kot tudi na drugih humanitarnih področjih.

3.4. Odgovornost do naravnega okolja

V Skupini Gorenje se varovanje okolja nenehno prilagaja zahtevam kupcev, zaposlenih in okolja.

Med zahteve se uvrščajo zakonodajne zahteve, usmeritve državnih institucij, pobude nevladnih organizacij, sosedov in zaposlenih. S tem se združujejo okoljski, družbeni in ekonomski interesi. Prednostne aktivnosti so usmerjene v razgradnjo električne in elektronske opreme, v omejevanje uporabe določenih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi ter v razvoj izdelkov v skladu z zahtevami okoljskega oblikovanja.

Divizija gospodinjskih aparatov

Družbe v Skupini imajo vpeljan sistem ravnanja z okoljem. V Gorenju, d.d., je sistem ravnanja z okoljem certificiran po ISO 14001 in regulativi EMAS, v petih drugih družbah Skupine pa po ISO 14001.

Krovna družba Gorenje, d.d.

V letu 2004 je Gorenje, d.d., nadgradnjo sistem ravnanja z okoljem certificiralo in se vpisalo v evropski register sistema ravnanja z okoljem EMAS.

Kot zmagovalcu slovenskega natečaja, ki ga organizirajo revija Gospodarski vestnik, Ekološki razvojni sklad Republike Slovenije in Agencija Republike Slovenije za okolje, v kategoriji Okolju prijazno podjetje v letu 2003, je bilo Gorenju, d.d., omogočeno, da kandidira za Evropsko okoljsko nagrado 2004, European Awards for the Environment, ki jo podeljuje Evropska komisija za okolje. Gorenje, d.d., se je uvrstilo med dvanajst finalistov, ki so bili izbrani v štirih različnih kategorijah, med štiri nominirance v kategoriji okoljskega upravljanja in prejelo Evropsko okoljsko priznanje.

Nova generacija pralnih in sušilnih aparatov je na podelitvi, ki je potekala v okviru vsakoletnega okoljskega srečanja, prejela **nagrado za okoljski izdelek leta 2004**, ki jo podeljuje Gospodarski vestnik v sodelovanju z Ekološkim razvojnim skladom RS in Agencijo RS za okolje.

Analizni laboratorij in varstvo okolja Gorenja, d.d., pridobil akreditacijsko listino za analizo vrste parametrov v odpadnih vodah ter vzorčenje odpadnih voda. Na osnovi te akreditacije so v začetku leta 2005 pridobili pooblastilo za izvajanje prvih meritev in obratovnega monitoringa odpadnih vod. V januarju 2005 je Gorenje, d.d., pridobilo pooblastilo Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, za izvajanje ocenjevanja odpadkov.

Biterm, d.o.o.

Družba je uspešno recertificirala sistem ravnanja z okoljem po standardu ISO14001. Zastavljen je bil zahteven program ravnanja z okoljem, ki se je uspešno realiziral. Največji poudarek je veljal zmanjševanju porabe naravnih virov. Dosežen je bil zastavljeni cilj -3 % na enoto izdelka pri porabi električne energije, komprimiranega zraka, vode in alkohola. Izvajali so ločeno zbiranje odpadkov in urejanje okolice. Veliko časa so namenili zmanjševanju porabe cinov za spajkanje s projektom ukinitve porabe svinca v cinih. Projekt bo zagotovil skladnost izdelkov z direktivo RoHS, ki predvideva zmanjšanje ali popolno ukinitve elementov, kot so svinec in kadmij, prisotnih v izdelavnih materialih.

Gorenje I.P.C., d.o.o.

V družbi imajo od leta 2002 vzpostavljen integrirani sistem kakovosti in ravnanja z okoljem ter določeno integrirano politiko kakovosti in ravnanja z okoljem, ki je usklajena s strateškimi cilji in programi družbe in jo je vodstvo družbe potrdilo. Leto 2004 je bilo z vidika varstva okolja pomembno za program embalaže. V januarju so opravili predhodne ocene in izvedli vse potrebne aktivnosti. Pri kontrolni presoji so program certificirali in ga popolnoma vključili v integrirani sistem. S tem se je zaključila povezava vseh proizvodnih programov v obstoječ sistem kakovosti in ravnanja z okoljem.

Izvedli so selitev dveh proizvodnih podprogramov na novo lokacijo v Šoštanj,

kar je bila odlična priložnost za revizijo sistema in sistemske dokumentacije. Sistem ločenega zbiranja odpadkov in ravnanja z nevarnimi snovmi je bil tako obnovljen in zastavljen glede na nove pogoje. V sodelovanju s krovno družbo so pristopili k izpolnjevanju zahtev RoHS direktive. V družbi namreč pri proizvodnji uporabljajo cin za lotanje in spajkanje, ki pa vsebuje svinec. Preizkusili in testirali so nove materiale, ki se trenutno nahajajo na trgu. Skupaj s kupci so se dogovorili še o zadnjih preizkusih pred uporabo novih materialov v proizvodnem procesu najkasneje jeseni 2005.

Vizija integriranega sistema: Inovativno do kakovosti. Prijazno do okolja. Celovito do poslovne odličnosti ostaja enaka tudi v bodoče.

Ostale divizije

Divizija notranje opreme

Gorenje Notranja oprema, d.d.
V družbi so izvajali aktivnosti za izboljšavo stanja varstva okolja v skladu s programom ravnanja z okoljem in zahtevami, ki jih nalaga zakonodaja. Potekale so aktivnosti za pridobitev okoljevarstvenih dovoljenj za obstoječe obrate. Izdelali so vlogo in pripravili načrt zmanjševanja emisij hlapnih organskih spojin iz lakirnice v programu Pohišstvo. V programu Keramika so izdelali načrt zmanjšanja tveganja pri uporabi utekočinjenega naftnega plina v zvezi z ukrepi za zmanjšanje tveganja zaradi večjih nesreč z nevarnimi kemikalijami. Opravili so vsa načrtovana obratovalna opazovanja in meritve parametrov v okolju.

V letu 2004 so izvedli aktivnosti na področju zmanjševanja emisij snovi v zrak. V programu izdelave pohišstva so zamenjali ročno brizgalno kabino z novo, z učinkovitejšim sistemom čiščenja trdnih delcev in čistilno napravo za koagulirani odpadni lak iz vodne

zavese. Izdelani so bili vzorčni ekspozitni kuhinj z lužili na vodni osnovi in pokravnim transparentnim lakom na vodni osnovi. Asortiman kuhinj, izdelanih s tehnološkimi postopki končne obdelave kuhinjskih vrat s plastičnimi folijami, je znašal za blagovno znamko Gorenje 20 % in blagovno znamko Marles 80 %. V programu Marles so zamenjali filtre ciklonskim izločevanjem prahu z vrečastim filtrskim sistemom z učinkovitim čiščenjem in vračanjem zraka. V programu Kopalnice so namestili »airless« brizgalni sistemi za nanos »gelcoata« z boljšimi izkoristki in manjšimi emisijami. Na področju zmanjševanja porabe vode so v programu Marles rekonstruirali kotlovnico. Način parnega ogrevanja so zamenjali toplovodnim, s tem pa se je bistveno zmanjšala poraba vode.

V proizvodni keramike nastaja pri obratovanju čistilne naprave na peči za žganje keramičnih ploščic odpadna sadra, ki jo kot surovino vračajo nazaj v proizvodni proces.

Skladišča vnetljivih snovi v programu Kopalnice sedaj ogrevajo z lastno energijo na biomaso, v programu Marles pa so rekonstruirali celotni sistem ogrevanja z energijsko varčnejšim toplovodnim sistemom.

Divizija toplotne in strojne opreme

Gorenje TIKI, d.o.o.

V družbi so nadaljevali z uspešno sanacijo okoljevarstvenih problemov, v okviru katere so med drugim posodobili in avtomatizirali linijo za emajliranje notranjosti grelcev vode, izboljšali sistem ločenega zbiranja odpadkov, katerih večji delež predstavlja odpadna embalaža. V ta namen se je družba vključila v sistem zbiranja odpadne embalaže preko družbe Slopak, d.o.o. V skladu z direktivo RoHS, ki predvideva zmanjšanje oziroma popolno ukinitvev nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi, so potekale aktivnosti za doseganje RoHS zahtev.

Gorenje Orodjarna, d.o.o.

Leta 2004 so v mesecu februarju uspešno opravili recertifikacijsko presojo. Program na področju varstva okolja so v celoti realizirali. V okviru programa sistema ravnanja z okoljem so prostor za varjenje opremil z enoto za odsevanje, ki je povezana s centralnim proizvodnim odsevanjem. Prav tako so vse kontejnerje za zbiranje ostružkov dodatno opremili z lovilnimi posodami. Cilja za prihodnje leto sta prehod na novelo standarda ISO 14001/2004 ter rekonstrukcija strojev za grobo obdelavo brez uporabe emulzij.

Gorenje Indop, d.o.o.

V družbi so mesečno spremljali nastale količine odpadkov, porabo električne energije, vode in pripravljali analize, na podlagi katerih so pripravljali ukrepe za nenehno zmanjševanje vplivov na okolje. Zabeleženo je bilo zmanjšanje količin odpadkov za 5 % (relativno z upoštevanjem realizacije) glede na leto 2003, poraba električne in toplotne energije je bila manjša za 3 % oziroma 5 %. Ponovno je bil pregledan obstoječi kanalizacijski sistem, urejena dokumentacija in preučena možnost, da se nova kanalizacija spelje izven proizvodnih prostorov ter dokončno uredi v sklopu izgradnje nove hale. Vsi neaktivni jaški so bili ustrezno sanirani in zapečateni.

Divizija storitev

Gorenje Gostinstvo, d.o.o.

Za družbo je bila sklenjena pogodba za zbiranje odpadnega jedilnega olja ter zbiranje in odvažanje organskih odpadkov. Z uvajanjem novih tehnoloških procesov so dodatno zmanjšali količino odpadnega jedilnega olja. Cvrtnje v olju so je skoraj popolnoma nadomestili z brizganjem rastlinske maščobe po živilu in pečenjem v parnokonvekcijski peči.

Gorenje GTI, d.o.o.

V družbi so v letu 2004 dali poudarek vzpostavitvi delovanja sistema ravnanja z okoljem in zakonskim zahtevam v distribucijskem centru, v razstavno prodajnem salonu v Ljubljani in ravnanju z odpadki. Vključili so se v sistem zbiranja odpadne embalaže preko Slopak in pričeli s pripravami na ustrezno ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo. Za izvajanje presoje sta bili dodatno usposobljeni dve presojevalki.

Divizija energetike in varstva okolja

Kemis, d.o.o.

Družba je delovala v skladu s poslanstvom zmanjševanja vplivov odpadkov iz industrije, trgovine in gospodinjstev na okolje. V dejavnosti so:

- predestilirali nad 200 ton odpadnih topil,
- v predelavo za sekundarne surovine posredovali nad 5.000 ton odpadkov,
- v cementarne za uporabo v obliki sekundarnega energenta posredovali nad 2.000 ton odpadkov,
- pripravili za sežig nad 5.000 ton nevarnih odpadkov,
- zbrali nad 100 ton nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

Za izboljšanje delovanja so investirali nad 300.000 EUR za nakup vakuumske avtocisterne za prečrpavanje in prevoz nevarnih odpadkov ter zemljišča na Vrhniki za namen postavitve lastnega skladiščno-predelovalno-poslovnega centra. Delovanje na osnovi ISO 9001 (2000) postopoma nadgrajujejo z uvajanjem zahtev standardov ISO 14001 in ISO 18001. Želijo da je usklajenost z zahtevami navedenih standardov dosežena v letu, ko se bodo preselili v lastni skladiščno-predelovalno-poslovni center.

Opte Ptuj, d.o.o.

Primarna dejavnost družbe je proizvodnja opečnih zidakov. Z vpisom v evidenco Agencije Republike Slovenije so že pred leti pridobili status odstranjevalca in predelovalca odpadkov.

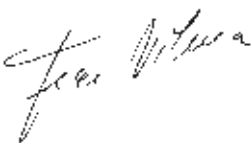
Razpolaga z ustrežno opremo in postopki, predvsem za predelavo odpadnih galvanskih muljev in odpadnih olj. V okviru sprejetja in izvajanja ukrepov za izboljšanje obvladovanja tehnoloških postopkov so investirali v plinifikacijo, s tem nadgradili obstoječi način termične obdelave (žganje) opečnih zidakov, kjer lahko za ogrevanje peči uporabljajo plin in kurilno olje.

3.5. EMAS okoljska izjava družbe Gorenje, d.d.

A. Izjava o verodostojnosti okoljskih podatkov

V letu 2003 je Gorenje, d.d. prilagodilo poslovanje zahtevam sistema EMAS, v skladu z uredbo EU, št. 761/2001. Delovanje sistema EMAS je v marcu 2005 pregledal Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (SiQ) in ugotovil, da sistem ustreza zahtevam uredbe EMAS.

Vsi podatki in dejstva, navedena v EMAS okoljski izjavi Gorenje, d.d., za leto 2004, so verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema ravnanja z okoljem v družbi.

Vilma Fece,
Direktorica področja Varstvo okolja

B. Obseg dejavnosti družbe Gorenje, d.d., vključene v sistem EMAS

V sistem EMAS je vključena dejavnost Gorenja, d.d., na lokaciji v Velenju, na območju, ki je namenjeno industrijski, servisni, obrtni in storitveni dejavnosti. Dejavnost obsega razvoj, proizvodnjo in prodajo gospodinjskih aparatov. Proizvodnjo sestavljajo:

- program Hladilno zamrzovalnih aparatov (proizvodnja hladilnikov, zamrzovalnih omar, zamrzovalnih skrinj in kombiniranih aparatov),
- program Kuhalnih aparatov (proizvodnja električnih in plinskih štedilnikov, pečic in kuhališč),
- program Pralnih in sušilnih aparatov (proizvodnja pralnih strojev, sušilnikov perila in mini kuhinj),
- program Mekom (proizvodnja kovinskih in plastičnih komponent).

Sistem EMAS ne vključuje proizvodnje cevnih radiatorjev in kovinskih komponent programa Mekom na lokaciji v Rogatcu ter proizvodnje kovinskih komponent v obratu programa Mekom na lokaciji v Šoštanju. Obseg proizvodnje gospodinjskih aparatov je podan v podpoglavju Proizvodnja divizije gospodinjskih aparatov tega letnega poročila.

C. Ocena primernosti okoljske politike

Okoljska politika je bila v začetku leta 2004 prenovljena v smislu upoštevanja koncepta trajnostnega razvoja. Prenova politike je bila smiselna tudi zaradi večjih investicijskih in organizacijskih sprememb, ki so potekale v družbi od sredine leta 2003.

Ocenjujemo, da okoljska politika odraža dejansko stanje pomembnih vidikov (izdelki in storitve, odpadki, energenti ipd.) in z njimi povezanih okoljskih ciljev.

D. Učinkovitost ravnanja z okoljem

D.1 Cilji na področju varstva okolja od leta 2004 do 2006

V prehodu iz leta 2003-2004 je Gorenje, d.d., zaradi novih naložb, sprememb zakonodaje ter organizacijskih in kadrovskih sprememb na novo ocenilo okoljske vidike ter na osnovi teh ocen določilo nove okvirne cilje od leta 2004 do leta 2006:

- uvedbo zahtev direktive RoHS (izdelovati aparate, ki ustrezajo direktivam glede vsebnosti nevarnih snovi, preveriti vsebnost nevarnih snovi v izdelkih glede na zahteve direktiv 2002/95/EC in 2003/11/EC, zamenjati komponente, ki vsebujejo nevarne snovi, prenesti odgovornost glede vsebnosti nevarnih snovi tudi na dobavitelje),
- razgradnjo odpadnih električnih in elektronskih naprav,
- zmanjševanje nastale industrijske odpadne embalaže (zmanjšati količine odpadne embalaže, povečati obseg vračljive embalaže, v sodelovanju z dobavitelji izločiti neustrezno embalažo),
- zmanjševanje količine nastalih odpadkov,
- racionalno raba energentov.

Izvajanje okvirnih okoljskih ciljev poteka v okviru postavljenih okoljskih programov in aktivnosti za doseg izvedbenih ciljev, zato večjih odstopanj v zvezi s tem ni bilo.

D.2. Izpolnjevanje ciljev varstva okolja za leto 2004

Absolutna količina nevarnih odpadkov je znašala 635 ton, kar je 21 % več kot leto prej oziroma 0,21 kg/izdelek; s tem je bil zastavljeni cilj presežen za 31 %. Večja količina nevarnih odpadkov je bila predvsem posledica povečane količine mulja, ki nastaja v centralni čistilni napravi. Količina mulja se je povečala predvsem zaradi dveh vzrokov:

D2. Izpolnjevanje ciljev varstva okolja za leto 2004

vidik	enota	Cilj 2004	Realizacija 2004	2003	2002	2001	2000
Zmanjšanje količine:							
nevarnih odpadkov	kg/izdelek	0,16	0,21	0,18	0,25	0,25	0,30
sekundarnih surovin	kg/izdelek	3,90	4,33	4,23	4,23	4,68	4,45
deponiranih odpadkov	kg/izdelek	0,38	0,36	0,44	0,49	0,75	1,01
Racionalna raba energentov:							
poraba vode	m ³ /izdelek	0,17	0,20	0,19	0,18	0,21	0,30
poraba električne energije	kWh/izdelek	21,90	22,39	22,24	21,62	21,95	20,82
poraba toplotne energije	kWh/izdelek	12,45	13,72	13,28	12,47	15,05	15,81
poraba komprimiranega zraka	m ³ /izdelek	14,50	17,47	13,45	15,09	19,49	21,66
Poraba zemeljskega plina	Nm ³ /izdelek	1,00	1,02	1,03	1,02	1,09	1,16

- povečanega dotoka izpirnih voda v centralno čistilno napravo (povečan pretok predvsem iz programa Kuhalnih aparatov) in s tem povečanja količin potrebnih kemikalij za učinkovit sistem čiščenja odpadnih voda;

- doseganja mejnih vrednosti v času poskusnega obratovanja obnovljene centralne čistilne naprave. V obdobju poskusnega obratovanja je bila osnovna naloga prilagoditi izpust odpadnih voda zahtevam zakonodaje (doseganje mejnih vrednosti za vse parametre), zato so se poleg sorazmernega doziranja nevtralizacijskih sredstev glede na pretok voda dodatno dozirala tudi namenska sredstva za eliminiranje polutantov, predvsem niklja in fosforja. Vsi ti ukrepi so dodatno povečali nastalo količino mulja, vendar so le-ti omogočali doseganje dobrih mejnih vrednosti. V letu 2005 bo primarna naloga (korektivni ukrep) optimiranje uporabe nevtralizacijskih sredstev, kar bo ugodno vplivalo na zmanjšanje količine odpadnega mulja.

Količine odpadnih sekundarnih surovin (kg/izdelek) so se v letu 2004 povečale za 2 % v primerjavi z letom 2003, vendar pa odstopajo od zastavljenega cilja za 11 %. Povečana količina odpadnih sekundarnih surovin je posledica uvajanja tehnološko zahtevnih novih

generacij gospodinjskih aparatov. Za obvladovanje izmeta na ravni celotne družbe je bila imenovana posebna delovna skupina.

Količina nastalih odpadkov, ki se deponirajo (količina, preračunana na izdelek), se je zmanjšala za 18 % v primerjavi s predhodnim letom in znaša 0,36 kg/izdelek. Zastavljeni cilj 0,38 kg/izdelek je presežen za 5 %.

Za 5,3 % se je zvišala specifična poraba vode, s čemer je bil presežen zastavljeni cilj 0,17 m³/izdelek za 18 %. Vzrok odstopanja je bil predvsem v občutnem povečanju porabe vode v procesu emajliranja v programu Kuhalnih aparatov. Zaradi spremembe asortimana izdelkov in nestabilne kakovosti pločevine (pomanjkanje pločevine na svetovnem trgu) je bila za doseganje ustrezne kakovosti polizdelkov potrebna večja količina izpirnih voda.

Poraba električne energije se je povečala za 1 %, toplotne energije pa za 3 %, kar ustreza ravni racionalne rabe energentov v industrijskopredelovalni industriji.

Za 20 % je bila prekoračena poraba komprimiranega zraka. Ker je prekoračitev nastala predvsem v mesecu decembru, so v januarju 2005 uvedli

D3. Izvedbeni cilji za leto 2005

vidik	enota	2004	Cilj 2005	2003	2002	2001	2000
Zmanjšanje količine:							
nevarnih odpadkov	kg/izdelek	0,21	0,20	0,18	0,25	0,25	0,30
deponiranih odpadkov	kg/izdelek	0,36	0,33	0,44	0,49	0,75	1,01
Racionalna raba energentov:							
poraba vode	m3/izdelek	0,20	0,18	0,19	0,18	0,21	0,30
poraba električne energije	kWh/izdelek	22,39	22,39	22,24	21,62	21,95	20,82
poraba toplotne energije	kWh/izdelek	13,72	13,30	13,28	12,47	15,05	15,81
poraba komprimiranega zraka	m3/izdelek	17,47	13,50	13,45	15,09	19,49	21,66
Poraba zemeljskega plina	Nm3/izdelek	1,02	1,01	1,03	1,02	1,09	1,16

korektivni ukrep, ki ureja režim dobave komprimiranega zraka v času, ko proizvodnja ne obratuje.

Specifična poraba zemeljskega plina se je povečala za 2%.

Ocenjujemo, da smo z okoljskimi programi v preteklem petletnem obdobju dosegli mejo, ko ne bo več mogoče doseči občutnejših nižjih kvantitativnih ciljev (rezultatov).

D.3 Izvedbeni cilji za leto 2005

Poleg merljivih izvedbenih ciljev s področja ravnanja z odpadki in energenti bomo v letu 2005 nadaljevali s programi, ki bodo omogočali doseganje okvirnih okoljskih ciljev, zlasti s področja uvedbe zahtev direktive RoHS in razgradnje odpadnih električnih in elektronskih naprav.

E. Komuniciranje z zainteresiranimi strankami

Na področju varovanja okolja so bile medijske objave v slovenskih medijih največkrat posvečene okoljskim nagradam, vpisu v register sheme EMAS ter reciklaži. Med letom se je v tem sklopu zbralo 121 objav, od tega je bila več kot tretjina pozitivnih, več kot polovica pa nevtralnih. Največja pozitivna naravnost je bila usmerjena na tri pomembne okoljske nagrade: Evropsko okoljsko priznanje za upravljanje na področju trajnostnega razvoja, nagrado za

Okolju prijazno podjetje ter nagrado za Okolju prijazen izdelek.

Veliko število pozitivnih objav je pri medijih povzročil tudi vpis v register sheme EMAS, ki je Gorenje, d.d., opredelil kot prvo družbo v Sloveniji, ki ustreza vsem zahtevam za prostovoljni vpis v register.

S predstavniki Gorenja je stopilo v stik štirinajst skupin oziroma posameznikov, ki so želeli več informacij o ravnanju z okoljem, največkrat so želeli odgovore na razne vprašalnike in ankete ali pa so družbo obiskali.

Stanovalec Ceste Simona Blatnika se je Gorenju, d.d., pritožil, da ga moti hrup, ki nastaja ob premikanju železniških vagonov. Pooblaščenca zunanja institucija je izvedla meritve in izmerila, da hrup, ki ga povzroča Gorenje, d.d., ne presega zakonsko določenih mej.

Inšpektorat za okolje je opravil devet obiskov v Gorenju, d.d., pri tem so bila pregledana naslednja področja okolja: odpadki, skladiščenje nevarnih snovi, emisije v zrak, ravnanje z ozonu škodljivimi snovmi, emitiranje hrupa v okolje, ravnanje z embalažo, delovanje in vzdrževanje oljnih lovilcev in ravnanje s komunalno-sanitarnimi odpadnimi vodami ter emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda. Izdani sta bili dve odločbi; obe sta bili v določene

nem roku odpravljeni. Inšpekcijski zapis o odpravi ene odločbe še pričakujemo.

F. Izpolnjevanje zakonskih in drugih zahtev

Na osnovi spremljanja zakonskih (na področju emisij v vode, emisij v zrak, odpadkov, hrupa, embalaže, kemikalij, energentov, graditve objektov ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami) in drugih zahtev s področja varstva okolja, skrbnega okoljskega pregleda delovanja družbe, rezultatov okoljskih opazovanj, spremljajoče dokumentacije in rezultatov inšpekcijskih pregledov ocenjujemo, da je delovanje družbe Gorenje, d.d., usklajeno z zakonskimi in drugimi zahtevami, ki so podane z zahtevami ISO 14001 in EMAS.

Posebej je potrebno poudariti, da izpolnjujemo vse z zakonom določene mejne vrednosti za naslednja področja okolja: odpadne vode, emisije v zrak ter hrup, ki so specifično določene za našo dejavnost. Za ostala prej naštetá področja mejne vrednosti niso predpisane.

